

Jiří Flaišman píše o Návratu ze SSSR

(E*forum, 03. 06. 2015)

Nové *echo* vítá „titul, na nějž se na knižním trhu čekalo od listopadu 1989“. Po překladu Bohumila Mathesia (1936) se v novém převodu Zuzany Tomanové „objevuje zásadní dílo podávající doklad o meziválečném střetávání Evropy s tehdejším sovětským Ruskem, proslulý **Návrat ze SSSR** (1936, spojený do jednoho svazku s bezprostředně navazujícími Poopraveními „Návratu ze SSSR“) francouzského prozaika a dramatika André Gida. ... Autor Návratu ze SSSR odjížděl na východ jako přesvědčený komunista, navrátil se jako člověk pochybující, byť stále věřící v „odražení ode dna“, které se sovětské společnosti musí po hrůzách spáchaných Stalinovým režimem podařit (připomeňme, že se jedná o období tzv. moskevských procesů). ... U četby tohoto díla dnešnímu čtenáři chtě nechtě vyvstanou spojnice mezi Stalinovou říší a dnešním Putinovým Ruskem, a to nejen např. při Gidově tvrdé kritice sovětského režimu generujícího novou vládnoucí třídu (úzký aparát mocných, nedotknutelných), ale i při charakteristice a hledání základních rysů ruské společnosti, která si v době stalinismu vypěstovala – řečeno s Gidem – komplex nadřazenosti.“

www.ipsl.cz